

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ НАРОДНО СЪБРАНИЕ

№ кип-053-01-10
София, 07.04.2020 г.

Българска стопанска камара -
съюз на българския бизнес
София, 1000 ул. "Алабин" 16-20

Регистрационен индекс/дата
02-07-18 10.04 2020 г.

до
Г-Н РАДОСВЕТ РАДЕВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
БЪЛГАРСКА СТОПАНСКА КАМАРА

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН РАДЕВ,

В Комисията по икономическа политика и туризъм в Народното събрание постъпват периодично въпроси, свързани с изпълнението на обществените поръчки и частичното или поетапното освобождаване на гаранции по тях при коректно изпълнение на договорите.

В условията на въведеното извънредно положение и предприетите от Народното събрание и Министерският съвет мерки за подпомагане на бизнеса, регулярното частично освобождаване на средствата по гаранциите за изпълнение на договорите за обществените поръчки ще подпомогне бизнеса.

В тази връзка беше изпратено писмо до Агенцията по обществените поръчки, което прилагам, и на база и на съществуващата съдебна практика получихме следното становище:

Редът за предоставяне, задържане и освобождаване (включително и поетапно или частично) на гаранциите, които обезпечават изпълнението на договора за обществена поръчка и/или авансово предоставени средства е регламентиран в чл. 111 от Закона за обществените поръчки (ЗОП). Към настоящия момент разпоредбата предвижда възможност възложителят да изиска и двата вида гаранции.

В зависимост от вида на предоставената гаранция, законът определя и условията за нейното освобождаване, като хипотезите са следните:

- Гаранция, която обезпечава авансово предоставените средства, и която може да е до размера на тези средства – тя се освобождава до три дни след връщането или усвояването на аванса (чл. 111, ал. 3 от ЗОП).

- Гаранция, която обезпечава изпълнението – условията и сроковете за задържане или освобождаване се уреждат в договора за обществената поръчка (чл. 111, ал. 9 от ЗОП).

- Когато договорът за обществената поръчка се изпълнява на етапи, възложителят включва в проекта на договор клауза за частично освобождаване на гаранциите, съответно на изпълнената част от обществената поръчка (чл. 111, ал. 10 от ЗОП). Под етапи следва да се разбираят относително обособени части от дейностите, включени в обхвата на поръчката, които могат да се изпълняват последователно самостоятелно, и за които е определен отделен срок за изпълнение и отделно отчитане на тяхното изпълнение. Гаранцията за изпълнение не включва гаранционното поддържане.

- Когато предметът на поръчката включва и гаранционно поддържане, възложителят определя в проекта на договор каква част от гаранцията за изпълнение е предназначена за обезпечение на гаранционното поддържане (чл. 111, ал. 10, изр. второ от ЗОП).

Когато в договора не е предвидено поетапно освобождаване на гаранцията за изпълнение, но дейностите могат да се реализират и отчитат на етапи или периодично, по заявка, е възможно изменение на съществуващите договори, когато:

- Поради обстоятелства, които при полагане на дължимата грижа възложителят не е могъл да предвиди, е възникнала необходимост от изменение, което не води до промяна на предмета на договора или рамковото споразумение (чл. 116, ал. 1, т. 3 от ЗОП);

- Когато се налагат изменения, които не са съществени, т. е. когато с тях се уреждат само въпроси, свързани с частично освобождаване на предвидените гаранции за изпълнение (чл. 116, ал. 1, т. 7 от ЗОП).

В случай, че промяната се счита за съществена в съответствие с чл. 116, ал. 5 от ЗОП (изменението въвежда условия, които биха довели до допускане и на други участници в процедурата; изменението води до ползи на изпълнителя; изменението засяга предмета или обема на договора за обществената поръчка), приложение следва да намери основанието по чл. 116, ал. 1, т. 3 от ЗОП, предвид създадената извънредна обстановка.

С оглед на всичко гореизложено, за поетапно освобождаване на гаранционните вноски при обществени поръчки, фирмите, доставчици на услугата, в чиито договори за изпълнение не са предвидени клаузи за поетапно възстановяване на гаранция, могат да поискат от възложителя на обществената поръчка подписване на анекс към договора с предмет поетапно възстановяване на гаранцията. Нормативното основание за такава стъпка следва да се търси в текста на чл. 116, ал. 1, т. 3 от ЗОП: „Поради обстоятелства, които при полагане на дължимата грижа възложителят не е могъл да предвиди...“, в случая въведеното със закон извънредно положение и настъпили икономически срив в редица сектори.

Уважаеми господин Радев,
Моля, по Ваша преценка да информирате Вашите членове за настоящото писмо.

Приложения:

1. Копие от писмо на Комисията за икономическа политика и туризъм до АО
2. Копие от писмо на Агенцията за обществени поръчки до КИПТ

Като разчитам, че с тези разяснения съм Ви бил полезен, оставам с уважение,

ПЕТЬР КЪНЕВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА
И ТУРИЗЪМ

**РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ**

№ кип-053-01-10
София, 27.03.2020 г.

**ДО
Г-ЖА МИГЛЕНА ПАВЛОВА
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
НА АГЕНЦИЯТА
ЗА ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ**

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПАВЛОВА,

Във връзка с въведеното извънредно положение заради COVID-19, удължено до 12 април 2020 г., въвеждането на пакет от социално-икономически мерки и обсъждането на други, имащи за цел подпомагане на бизнеса в условията на пандемия, в Комисия по икономическа политика и туризъм постъпиха запитвания от фирми относно възможностите, които Законът за обществените поръчки предвижда за частично освобождаване на гаранцията за изпълнение, преди изтичане срока на договора. По информация на работодателските организации, при поетапно, частично или коректно изпълнени договори, значителни средства на фирмите, остават блокирани като гаранция за вече извършена работа по изпълнение на договора.

Моля за Вашето становище относно всички предвидени в Закона за обществените поръчки възможности за частично освобождаване на гаранциите, с които би могъл да бъде подпомогнат българския бизнес

С уважение,
ПЕТЬР КЪНЕВ

[Signature]
**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА
И ТУРИЗЪМ**

Изх. номер: 02-00-2
Дата: 31.03.2020 г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Бх. № кип-053-01-10
дата 02.04.2020 г.

ДО
Г-Н ПЕТЬР КЪНЕВ
ПРЕДСЕДЕТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА
И ТУРИЗЪМ В НАРОДНОТО
СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА
БЪЛГАРИЯ

На Ваш № кип-53-01-10/27.03.2020 г.

Относно: Възможности, предвидени в Закона за обществените поръчки за частично освобождаване на гаранциите за изпълнение преди изтичане на срока на договора за обществена поръчка

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КЪНЕВ,

В отговор на Вашето писмо и поставените в него въпроси, Агенцията по обществени поръчки изразява следното становище:

Редът за предоставяне, задържане и освобождаване (включително и поетапно или частично) на гаранциите, които обезпечават изпълнението на договора за обществена поръчка и/или авансово предоставените средства е регламентиран в чл. 111 от ЗОП.

В зависимост от вида на предоставената гаранция, законът определя и условията за нейното освобождаване. Предвид това са възможни следните хипотези:

- гаранция, която обезпечава авансово предоставените средства – освобождава се до три дни след връщане или усвояване на аванса (чл. 111, ал. 3 от ЗОП);
- гаранция, която обезпечава изпълнението – условията и сроковете за задържане или освобождаване се уреждат в договора за обществена поръчка (чл. 111, ал. 9 от ЗОП).

Освен това, в чл. 111, ал. 10 от ЗОП са уредени случаите, когато договорът за обществена поръчка се изпълнява на етапи. В тази връзка е предвидено задължение за възложителя да включи в проекта на договор клауза

за частично освобождаване на гаранциите съобразно изпълнената част от предмета на обществената поръчка. Когато предметът на поръчката включва гаранционно поддържане, възложителят следва да определи в проекта на договор каква част от гаранцията за изпълнение е предназначена за обезпечаване на гаранционното поддържане.

Видно от чл. 111, ал. 10 от ЗОП възможността за частично освобождаване на гаранциите е обвързана с предвидено поетапно изпълнение на договора за обществена поръчка. Съгласно цитираната разпоредба под етапи следва да се разбираят относително обособени части от дейностите, включени в обхвата на поръчката, които могат да се изпълняват последователно самостоятелно и за които е определен отделен срок за изпълнение и отделно отчитане на тяхното изпълнение. В този смисъл е и възприетата съдебна практика (Решение № 5641 от 15.04.2019 г. на ВАС, постановено по адм. д. № 920/2019 г.).

Когато не е предвидено поетапно освобождаване на гаранцията за изпълнение, но дейностите могат да се реализират на етапи или периодично, по заявка, е възможно изменение на съществуващите договори. В разглежданите случаи биха били приложими основанията по чл. 116, ал. 1, т. 3 или т. 7 от ЗОП.

За несъществено по смисъла на чл. 116, ал. 1, т. 7 от ЗОП може да се приеме последващо изменение:

- когато с него се уреждат само въпроси, свързани с частично освобождаване на предвидените гаранции за изпълнение; и
- за което не е налице нито едно от условията по чл. 116, ал. 5, т. 1-3 от ЗОП.

В случай, че е изпълнена някоя от хипотезите на чл. 116, ал. 5, т.е. промяната се счита за съществена, приложение следва да намери основанието по чл. 116, ал. 1, т. 3 от ЗОП, предвид създадената извънредна обстановка.

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

